

מרכז המידע למודיעין ולטרור
המרכז למורשת המודיעין (מ"מ)

18 באפריל 2006.

"הג'האד האסלאמי בפלסטין" ביצע פיגוע התאבדות בתחנה המרכזית בת"א

(סיכום ראשוני, נכון לבוקר ה-18 באפריל)

אתר הפיגוע (טלויזיה "אלערביה", 17 אפריל)

מאפייני הפיגוע

1. ב-17 באפריל 1330 פוצץ עצמו מחבל מתאבד במסעדת שווארמה "ראש העיר" שברחוב נווה שאנן, בתחנה המרכזית הישנה שבמרכז ת"א. "הג'האד האסלאמי בפלסטין" נטל אחריות לפיגוע.
2. כתוצאה מהפיגוע נהרגו 9 אנשים. בין ההרוגים מאבטח (שכנראה ניסה לבדוק את תיקו של המחבל המתאבד) ושני עובדים זרים מרומניה. בפיגוע נפצעו כ-80 אנשים, מתוכם 36 נותרו בבתי החולים. בין הפצועים פצוע אחד אנוש, תשעה פצועים קשה, 14 פצועים באורח בינוני והשאר פצועים קל (נכון לבוקר ה-18 באפריל).

3. הפיגוע הנוכחי ארע **באותה מסעדת שווארמה** בה ביצע "הג'האד האסלאמי בפלסטין" פיגוע התאבדות קודם ב-19 בינואר 2006 בו נפצעו 31 אנשים¹. יצוין כי אזור התחנה המרכזית הישנה בת"א בו בוצע הפיגוע משמש **יעד מועדף לפיגועים** במהלך העימות הנוכחי. באזור זה בוצעו 5 פיגועי התאבדות, מהם 2 ע"י "הג'האד האסלאמי בפלסטין", 2 ע"י פת"ח ואחד בשיתוף פעולה בין שני הארגונים. הסיבה לכך הינה היותו של האזור הומה אדם והקלות היחסית בה ניתן להיטמע בו באשר מצויים בו פועלים זרים רבים העובדים בישראל (פירוט פיגועי ההתאבדות שבוצעו בתחנה המרכזית הישנה במהלך העימות הנוכחי ראה **נספח**).

נטילת האחריות לפיגוע ע"י "הג'האד האסלאמי בפלסטין"

4. "הג'האד האסלאמי בפלסטין", נטל את האחריות לפיגוע בתחנה המרכזית, בהציגו אותו כ"תגובה לגיטימית" לפעולות שמבצעת ישראל ברצועת עזה ובגדה² (סוכנות הידיעות "ראמתאן", 17 אפריל). הארגון הפיץ קלטת וידאו בה מופיע המחבל המתאבד, **סאמר סאמח חמאד**, מקריא "צוואתו". **זיאד נחאלה**, סגן מזכ"ל "הג'האד האסלאמי בפלסטין", הפועל ממפקדת הארגון בדמשק, הבטיח כי **ארגונו יבצע פיגועי התאבדות נוספים "בלב הישות הציונית"** כתגובה לפעולות צה"ל בעזה וביהו"ש³.

זיאד נחאלה: "הג'האד האסלאמי בפלסטין" יבצע פיגועי התאבדות נוספים. (אתר האינטרנט Qudsway, 18 אפריל)

¹ ראה לקט מידע מה-22 בינואר 2006: "[הג'האד האסלאמי בפלסטין](#)" ביצע פיגוע התאבדות נוסף בתחנה המרכזית הישנה [בתל אביב בו נפצעו 31 עוברי אורח...](#)"

² בנוסף לכך פורסמה הודעה מטעמו של אבו עדי שהוגדר כבכיר בפת"ח/ח"ג "גדודי חללי אלאקצא", שטען כי ארגונו היה שותף לפעולה.

³ אתר האינטרנט של "הג'האד האסלאמי בפלסטין" ("Qudsway", 17 אפריל).

פעילי טרור של "הג'האד האסלאמי בפלסטין" נוטלים אחריות לפיגוע (טלוויזית "אלעאלם", 17 אפריל)

5. המחבל המתאבד הינו מהכפר ברקין, מערבית לג'נין, בן 21, בן למשפחה בת 11 ילדים. הוא למד באוניברסיטה הפתוחה "אלקדס" והתמחה בעבודה סוציאלית. לאחרונה עזב לימודיו והחל לעבוד על מנת לסייע למשפחתו. ב"צוואה" אותה הקריא המחבל המתאבד נאמר בן השאר: "אני [המחבל] המתאבד סאמר סאמח חמאד, בנם של פלוגות ירושלים... מגיש את עצמי ככלי שרת למען אללה... אנו מקדישים את הפעולה הזו לאסירינו הגיבורים בבתי הכלא של הכיבוש הישראלי. הג'האד [מלחמת קודש], [יוביל] לניצחון או למות קדושים למען אללה [אסתשהאד]"...⁴.

המחבל המתאבד מקריא את "צוואתו" (טלוויזית "אלערביה", 17 אפריל)

6. ארגון "הג'האד האסלאמי בפלסטין", המוביל בביצוע פיגועי התאבדות, פועל בעידוד ובסיוע של איראן וסוריה ובאכוונת הנהגתו שבדמשק. הארגון ביצע במהלך 2005 ובתחילת 2006 פעולות התאבדות רבות נפגעים בקרב מרכזי אוכלוסייה בישראל. הפיגועים הללו, ובהם גם

⁴ אתר האינטרנט של "הג'האד האסלאמי בפלסטין" ("Qudsway", 17 אפריל).

הפיגוע הנוכחי, נועדו להביא להסלמה בעימות הישראלי-פלסטיני ולמצב את הארגון כמוביל במאבק נגד ישראל.

רמצי'אן שלח מנהיג "הג'האד האסלאמי בפלסטין" בעת ביקורו ב"ועידת ירושלים" לתמיכה בפלסטינים שנערכה לאחרונה באיראן. בעת שהותו באיראן התבטא שלח בזכות המשך פיגועי הטרור נגד ישראל (טלוויזית "אלעאלם", 15 אפריל)

7. בעוד שעד שנת 2005 עמדה תנועת החמא"ס בראש ארגוני הטרור מבצעי פיגועי ההתאבדות, הפך מאז "הג'האד האסלאמי בפלסטין" לארגון הטרור המוביל בביצוע מתווה זה של פיגועים. במהלך 2005 (תקופת ה"הרגעה") ביצע "הג'האד האסלאמי בפלסטין" חמש פעולות התאבדות קטלניות ועוד שתיים נוספות במהלך 2006. שלוש פעולות בוצעו בת"א, שתיים בנתניה, אחת בחדרה ואחת ליד מחסום צה"ל באזור טול כרם (מחבלים שהיו בדרכם לראש העין). בפעולות הללו נהרגו 32 ישראלים ונפצעו כ-270.

תגובות "הרשות הפלסטינית"

תגובות החמא"ס

8. זהו פיגוע ההתאבדות השלישי המתבצע מאז זכתה החמא"ס בבחירות ל"מועצה המחוקקת"⁵, והשני מאז הושבעה ממשלת החמא"ס. דובר החמא"ס סאמי אבו זהרי, הצדיק את הפיגוע, בהציגו אותו כאקט של הגנה עצמית: "הציבור שלנו נמצא תחת מגננה ויש לו את כל הזכות להשתמש בכל האמצעים להגן על עצמו". השר לענייני אסירים וצפי

⁵ שני פיגועים בוצעו בתחנה המרכזית בת"א ע"י "הג'האד האסלאמי בפלסטין". פיגוע נוסף בוצע בכניסה ליישוב קדומים ב-30 במרץ 2006, יום לאחר השבעת ממשלת החמא"ס, ע"י פת"ח/ "גדודי חללי אלאקצא".

קבהא ציין כי "הפיגוע נעשה במסגרת ההתנגדות הפלסטינית הלגיטימית וכתגובה להפרות הכיבוש ופשעיו".

סאמי אבו זהרי : לגיטימציה של ממשלת ה"חמא"ס לטרור המתאבדים

9. ממשלת החמא"ס הינה הממשלה הראשונה של "הרשות הפלסטינית" התומכת במוצהר בביצוע פיגועי התאבדות המכוונים להרוג אזרחים. יוזכר כי יוסף רזקה, שר ההסברה בממשלת החמא"ס, ודוברים נוספים מטעם הארגון, הצדיקו גם את פיגוע ההתאבדות בקדומים בטענה (שחזרה על עצמה הפעם) כי "הכיבוש הישראלי" נושא באחריות לפיגועים ו"זכותם" של הפלסטינים להמשיך ב"התנגדות".⁶ מעבר לכך מתן לגיטימציה ל"התנגדות על כל ביטוייה" (קרי, לאלימות ולטרור) מופיעה בקווי היסוד של ממשלת החמא"ס ודוברי הארגון שבו והדגישו כי לא ייכנעו ללחצי הקהילה הבינלאומית להתנער מתמיכתם בטרור.

תגובת אבו מאזן

10. יו"ר "הרשות הפלסטינית" אבו מאזן גינה את הפיגוע בכנותו אותו "פיגוע שפל המזיק למאבק של העם הפלסטיני". הוא הוסיף כי הפלסטינים לא יחדלו מלרדוף אחרי אנשים שמבצעים פעולות מעין אלו (סוכנות הידיעות הפלסטינית ואתר האינטרנט PNN, 17 באפריל). גם הועד המרכזי של "פת"ח" גינה את הפעולה והכחיש כל קשר של פעיליו אליה (סוכנות הידיעות הפלסטינית, 17 אפריל). אולם, בפועל, אין בידי אבו מאזן את היכולת (והרצון) לתרגם את הצהרותיו אלה לשפת המעשה.

⁶ ראה לקט מידע מה-3 באפריל 2006: "פיגוע התאבדות בכניסה לישוב קדומים שבשומרון".

גינזיים בזירה הבינלאומית

11. סקוט מקללן, דובר הבית הלבן, גינה (17 באפריל) את הפיגוע בת"א שהינו, לדבריו, "מעשה טרור נתעב, שאין לו שום תירוץ או הצדקה". הוא שב והדגיש כי ארה"ב לא תקיים מגעים עם הממשלה הפלסטינית וקרא לה לזנוח את תמיכתה בטרור.

12. **האיחוד האירופי** והמדינות החברות בו גינו אף הם את הפיגוע. **אוסטריה**, הנשיאה התורנית, פרסמה הודעת גינוי חריפה בה היא קראה לממשלה הפלסטינית לעמוד בדרישות הקהילה הבינלאומית, לרבות נטישת האלימות, על מנת לאפשר התקדמות לקראת פתרון של שלום. גינזיים נוספים פורסמו גם ע"י שרי החוץ של **גרמניה**, **צרפת** ו**בריטניה** וע"י מזכ"ל האו"מ. גם **משרד החוץ הרוסי** מיהר לפרסם גינוי לפיגוע ולפגיעה בחפים מפשע, אך במקביל דחק בישראל להפגין קור ולהימנע מהסלמת המצב.

נספח

התחנה המרכזית הישנה בתל אביב כמוקד לפיגועי התאבדות

13. בראיית ארגוני הטרור הפלסטינים התחנה המרכזית הישנה בתל-אביב הינה אזור נוח יחסית לביצוע פיגועי הרג. זאת, להערכתנו, בגלל כמה סיבות: היא נמצאת בשולי העיר וההגעה אליה נוחה יחסית; זהו אזור נרחב, הומה אדם ברוב שעות היום ושוהים בו פועלים זרים רבים; אופיו של האזור וגודלו מקשים על פעילות כוחות הביטחון ומקלים על הטמעות של מחבל מתאבד בקרב הקהל הרב.

14. מאז פרוץ הסכסוך האלים מהווה אזור התחנה המרכזית הישנה בתל אביב **יעד מועדף** לביצוע פיגועי התאבדות. בארבע השנים האחרונות בוצעו במקום **חמישה** פיגועי התאבדות, שגרמו ל- 37 הרוגים ולכ- 230 פצועים. כמו כן בוצעו במקום פיגועים במתוויים אחרים.

15. מתוך חמשת פיגועי ההתאבדות שניים בוצעו על ידי ארגון ה"פת"ח", שניים ע"י ארגון "הג'האד האסלאמי בפלסטין" ואחד בוצע בשיתוף פעולה בין השניים. הפיגועים הללו תוכננו ובוצעו ע"י תשתיות הטרור בשכם ובצפון השומרון, שנעזרו בסייענים על מנת להסיעם לאזור התחנה המרכזית. שלושה מתוך חמשת הפיגועים בוצעו או תוכננו להתבצע ע"י שני מחבלים במקביל.

16. להלן תיאור קצר של ארבעה פיגועי ההתאבדות שבוצעו באזור התחנה המרכזית מאז פרוץ העימות האלים הנוכחי ועד לפיגוע הנוכחי⁷:

א. **19 בינואר, 2006** - מחבל מתאבד פוצץ עצמו במסעדת שווארמה בתחנה המרכזית הישנה בת"א (אותה מסעדה בה ארע הפיגוע האחרון). בפיגוע נפצעו 31 אנשים, מהם אחד בינוני והשאר קל. המחבל המתאבד היה תושב שכם, פעיל בזרוע הסטודנטאלית של "הג'האד האסלאמי בפלסטין" באוניברסיטת אלנג'אח. "**פלוגות**

⁷ פירוט ראו לקט מידע מה-1 בינואר: "טרור בשנות העימות הישראלית פלסטינית (ספטמבר 2000 – דצמבר 2005)".

ירושלים", הזרוע המבצעית-טרוריסטית של "הג'האד האסלאמי בפלסטין" נטלו את האחריות לפיגוע.

ב. 5 ינואר 2003 - שני מחבלים מתאבדים תושבי שכם פוצצו עצמם בו זמנית בתחנה המרכזית הישנה בתל-אביב בשני מוקדים שונים. כתוצאה מהפיצוץ נהרגו 23 בני אדם וכ-106 נפצעו. מאחורי ביצוע הפיגוע עמדה התשתית המבצעית-טרוריסטית של ה-"פת"ח" בשכם באכוונת "משמרות המהפכה האיראנים" בלבנון.

ג. 17 יולי 2002 - שני מחבלים מתאבדים מאזור שכם פוצצו עצמם בהפרש של כחצי דקה ובמרחק של כ-30 מ' זה מזה במדרחוב נווה שאנן בתל-אביב. כתוצאה מהפיצוץ נהרגו 5 בני אדם ונפצעו כ-33. הפיגוע בוצע על ידי התשתית המבצעית-טרוריסטית של ה-"פת"ח" בשכם.

ד. 25 בינואר 2002 - מחבל מתאבד מאזור שכם פוצץ עצמו סמוך לתחנה המרכזית הישנה בתל אביב. כתוצאה מהפיצוץ נפצעו כ-23 בני אדם. בזירת הפיגוע נלכד מחבל נוסף, אשר היה אמור לבצע ירי. הפיגוע בוצע ע"י ארגון "הג'האד האסלאמי בפלסטין" בשיתוף פעולה עם פת"ח.